

Biroul
Bp 544
Senatului
23.11.2015

AVIZ
**referitor la propunerea legislativă privind acordarea cetățeniei
române membrilor comunităților românești de pretutindeni,
victime ale raptului teritorial sau conjuncturii istorice**

Analizând propunerea legislativă privind acordarea cetățeniei române membrilor comunităților românești de pretutindeni, victime ale raptului teritorial sau conjuncturii istorice, transmisă de Secretarul General al Senatului cu adresa nr.B544 din 27.10.2015,

CONSILIUL LEGISLATIV

În temeiul art.2 alin.(1) lit.a) din Legea nr.73/1993, republicată și art.46(2) din Regulamentul de organizare și funcționare a Consiliului Legislativ,

Avizează favorabil propunerea legislativă, cu următoarele observații și propuneri:

1. Propunerea legislativă are ca obiect instituirea unor reglementări care să asigure un cadru legal pentru acordarea cetățeniei române membrilor comunității românești de pretutindeni.

Prin conținutul său normativ, propunerea legislativă face parte din categoria legilor organice, fiind incidente prevederile art.5 alin.(1) din Constituția României, republicată, iar în aplicarea dispozițiilor art.75 alin.(1) din Legea fundamentală, prima Cameră sesizată este Senatul.

2. Precizăm că soluția legislativă preconizată apare a fi în dezacord cu dispozițiile art.5 din Convenția europeană asupra cetățeniei, adoptată la Strasbourg la 6 noiembrie 1997, ratificată prin Legea nr.396/2002, potrivit cărora reglementările unui stat parte referitoare la cetățenie nu trebuie să conțină deosebiri sau să includă practici care să constituie o discriminare bazată pe sex, religie, rasă, culoare sau **originea națională ori etnică**.

Având în vedere principiul *pacta sunt servanda*, consacrat de art.11 din Constituție, adoptarea unei astfel de reglementări interne ar veni în contradicție cu obligațiile pe care statul român s-a angajat să le respecte prin ratificarea Convenției europene asupra cetățeniei.

3. Reglementarea propusă nici nu ar putea fi aplicată, întrucât, „procedura de urgență” la care fac referire dispozițiile proiectului nu este stabilită în mod expres. Astfel, art.3 - 5 au în vedere doar condițiile pe care trebuie să le îndeplinească persoanele care solicită acordarea cetățeniei, precum și actele pe care acestea ar urma să le depună, fără a se preciza unde anume se depune respectivul dosar, autoritatea competentă, procedura aplicabilă și, eventual, termenul în care ar trebui soluționat dosarul.

Precizăm că, în lipsa oricărei dispoziții exprese, nu ar putea fi aplicate prin analogie prevederile procedurale cuprinse în Legea cetățeniei române nr.21/1991, republicată, cu modificările și completările ulterioare.

În plus, menționăm că reglementarea propusă are în vedere, cel puțin parțial, aceleași categorii de persoane care beneficiază în prezent de dispozițiile art.11 din Legea cetățeniei române nr.21/1991. În această situație, prin adoptarea soluției legislative propuse prin proiect s-ar institui, contrar normelor de tehnică legislativă, reglementări paralele în ceea ce privește persoanele care au fost cetățeni români, dar au pierdut cetățenia română din motive neimputabile lor sau cărora această cetățenie le-a fost ridicată fără voia lor, precum și descendenții acestora până la gradul III.

Având în vedere necesitatea cuprinderii reglementărilor cu același obiect într-un singur act normativ, apreciem că instituirea soluției legislative preconizate ar trebui să se realizeze printr-o intervenție legislativă expresă asupra Legii nr.21/1991, și nu printr-un act normativ de sine stătător.

4. Sub rezerva observațiilor de mai sus, semnalăm următoarele:

4.1. Referitor la măsurile propuse, subliniem că, potrivit art.6 din Legea nr.24/2000 privind normele de tehnică legislativă pentru elaborarea actelor normative, republicată, cu modificările și completările ulterioare, proiectul de act normativ trebuie să instituie reguli **necesare, suficiente** și posibile care să conducă la o cât mai mare stabilitate și **eficiență legislativă**.

De asemenea, soluțiile pe care le cuprinde noua reglementare trebuie să fie **temeinic fundamentate**, luându-se în considerare

interesul social, **politica legislativă** a statului român și **cerințele corelării cu ansamblul reglementărilor interne**.

De asemenea, limbajul folosit nu este unul adecvat utilizându-se expresii de genul „rapt teritorial”, care nu sunt specifice limbajului curent și care pot ridica probleme în procesul de aplicare a legii.

4.2. Pentru respectarea prevederilor alin.(2) al art.42 din Legea nr.24/2000, republicată, cu modificările și completările ulterioare, este necesară inserarea, după titlu, a **formulei introductive** consacrate, astfel:

„Parlamentul României adoptă prezenta lege.”.

4.3. Semnalăm că terminologia utilizată în proiect nu este unitară. Astfel, la **art.1** se face referire la dreptul de dobândire în **regim de urgență** a cetățeniei române, iar la art.2 se utilizează sintagma de **procedură de urgență**. În plus, așa cum am arătat la pct.3 din aviz, în cuprinsul proiectului nu se prevede în mod concret în ce constă această procedură de urgență și care sunt etapele acesteia.

Prin urmare, se impune reanalizarea și reformularea acestor articole.

4.4. La **art.3** precizăm că textul reglementează o singură condiție, astfel încât nu este necesar să se recurgă la utilizarea enumerării. De asemenea, sintagma utilizată pentru a desemna procedura instituită de prezentul proiect este cea de „procedură de excepție”, diferită față de cele de la art.1 și 2.

În plus, ar trebui să fie precizat ce se înțelege prin expresia „acte doveditoare”, iar expresia „oriunde pe Glob” trebuie eliminată, ca superfluă.

4.5. La **art.4**, semnalăm că din text nu rezultă cum anume ar urma să se facă proba faptului că persoana nu a făcut declarații împotriva națiunii române și nu a acționat împotriva intereselor statului român; de altfel nici n-ar putea s-o facă, fiind de notorietate că faptele negative nu se probează prin ele însele, *non quia negativa, sed quia indefinita*, ci numai, eventual prin fapte pozitive contrarii lor, ceea ce *de plano* se exclude în situația de față.

4.6. La **art.5**, reglementarea este incompletă, întrucât nu se precizează unde anume ar urma să fie depus dosarul pe care solicitantul trebuie să îl întocmească. Este adevărat că art.6 se referă la „cererile adresate statului român”, însă, este nevoie de o dispoziție expresă privind autoritatea publică în sarcina căreia legea dă

competența rezolvării solicitărilor de dobândire a cetățeniei în procedură de urgență.

În plus, la **art.5**, pentru o exprimare corectă din punct de vedere gramatical este necesară revederea expresiei „are obligația de a complete un dosar”.

Pe de altă parte, pentru respectarea exigențelor normative, enumerările trebuie identificate cu ajutorul literelor alfabetului românesc.

În ceea ce privește norma de la a treia enumerare, pentru rigoarea exprimării, abrevierile „C.I./B.I.” trebuie redactate *in extenso*.

Prin urmare, în cazul în care se consideră că promovarea proiectului se justifică, acesta trebuie reanalizat și reformulat în integralitatea sa. Precizăm că, în jurisprudența sa constantă, Curtea Constituțională a decis că sunt neconstituționale actele care nu au fost sistematizate corespunzător și nici redactate într-un limbaj și stil juridic specific normativ, concis, clar și precis, care să excludă orice echivoc (a se vedea, de exemplu, Decizia Curții Constituționale nr.1018/2010).

PRESEDINTE
/ dr. Dragoș LEESCU

București

Nr. 1247/23.11.2015.

Legea cetățeniei române

- 1 republicare cu
renumerotare M. Of. nr. 576/13 aug. 2010
Lege cetățeniei române
- 2 modificări prin L. nr. 2/2013 M. Of. nr. 89/12 feb. 2013 *modifică art. 19 alin. (4), art. 31 alin. (6),
art. 32 alin. (7);
introduce art. 37_1*
Lege privind unele măsuri pentru degrevarea instanțelor
judecătorești, precum și pentru pregătirea punerii în aplicare a
Legii nr. 134/2010 privind Codul de procedură civilă
- 3 modificări prin L. nr. 44/2013 M. Of. nr. 148/20 mar. 2013 *modifică art. 16 alin. (2), art. 19 alin. (1)*
Lege pentru modificarea Legii cetățeniei române nr. 21/1991

1247.